

## **INFORMACIJA**

### **o zaključivanju Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske o saradnji u oblasti odbrane**

Memorandum o saglasnosti između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske potpisan je u Splitu, 13. oktobra 2007. godine. Stupanjem Crne Gore u punopravno članstvo u NATO, nastala je potreba da se dodatno razvije bilateralna saradnja u oblasti odbrane između ova dva ministarstva, prošire već definisani oblici saradnje i definišu nove oblasti zajedničkog djelovanja u cilju postizanja obostranih interesa, te da se pristupi zaključivanju novog Memoranduma o razumijevanju o saradnji u oblasti odbrane.

Memorandum o razumijevanju definiše osnovne oblasti saradnje, kao što su: odbrambena politika i planiranje, propisi iz oblasti odbrane, obrazovanje, vježbe i obuka, operacije podrške miru, upravljanje katastrofama i humanitarna pomoć, vojno-tehnička saradnja, planiranje budžeta, komunikaciono-informacioni sistemi, kulturne i sportske aktivnosti, saradnja u oblasti obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova. Njime se takođe regulišu oblici saradnje, koji se odnose na službene i radne posjete, razmjenu iskustava, učešće na vojnim vježbama i operacijama, kao i uzajamne odgovornosti i odnosi strana, zaštita tajnih podataka, te druga pitanja od značaja za realizaciju zajedničkih aktivnosti. Memorandum predviđa izradu godišnjih planova bilateralne saradnje kojima će se detaljnije definisati konkretne aktivnosti. Za implementaciju navedenog Memoranduma nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore, imajući u vidu da se istim definišu način i oblici saradnje i stvaraju preduslovi za sklapanje ugovora i donošenje planova iz oblasti bilateralne saradnje.

Uvažavajući značaj do sada ostvarene saradnje sa Republikom Hrvatskom u oblasti odbrane, Ministarstvo odbrane smatra da će zaključivanje ovog Memoranduma doprinijeti njenom daljem unaprjeđenju.

Na osnovu iznijetog, Ministarstvo odbrane predlaže Vladi Crne Gore da donese sljedeće

### **ZAKLJUČKE**

1. Vlada je usvojila Informaciju o zaključivanju Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske o saradnji u oblasti odbrane.
2. Vlada je prihvatila Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske o saradnji u oblasti odbrane.
3. Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske o saradnji u oblasti odbrane, će potpisati mr Predrag Bošković, ministar odbrane.

**MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU**

**IZMEĐU**

**MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE**

**I**

**MINISTARSTVA ODBRANE REPUBLIKE HRVATSKE**

**O SARADNJI U OBLASTI ODBRANE**

Ministarstvo odbrane Crne Gore i Ministarstvo odbrane Republike Hrvatske (u daljem tekstu „Učesnici“);

u nastojanju za unaprjeđenjem saradnje na polju odbrane između njihovih država;

prepoznavajući saradnju na području odbrane kao važan element bezbjednosti i stabilnosti od posebnog značaja za saradnju usmjerenu na uspostavljanje i unaprjeđenje globalnog sistema bezbjednosti;

uzimajući u obzir načelo suverene jednakosti država, te potvrđujući svoju namjeru nastavka razvijanja bilateralne saradnje, poštujući ciljeve i načela Povelje Ujedinjenih nacija i ostalih mjerodavnih pravila međunarodnoga prava;

prepoznavajući ulogu Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (u daljem tekstu: „NATO“) u obezbjeđenju međunarodnog mira i bezbjednosti;

uzimajući u obzir Sporazum između država članica Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, zaključenog u Londonu 19. juna 1951. (u daljem tekstu „NATO SOFA“),

sporazumjeli su se o sljedećem:

## **Član 1**

### **Svrha i obim Memoranduma o razumijevanju**

1. Svrha ovoga Memoranduma o razumijevanju (u daljem tekstu „MOR“) je da stvori okvir za intenzivniju saradnju između Učesnika u oblasti bezbjednosti i odbrane.
2. Ovaj MOR nema namjeru da dođe u sukob s nacionalnim zakonodavstvom Učesnika, dvostranim ili višestranim međunarodnim ugovorima. Ako do takvog sukoba dođe, Učesnici će bez odlaganja obavijestiti jedni druge.
3. Aktivnosti i projekti između Učesnika mogu se urediti posebnim sporazumima (vojno-tehničkim, istraživačkim, razvojnim, nabavnim i drugim) zaključenim u okviru ovoga MOR.

## **Član 2**

### **Definicije**

U smislu ovog MOR:

- a) „Učesnik pošiljalac“ znači Učesnik koji upućuje svoje osoblje i opremu na državnu teritoriju drugog Učesnika u skladu sa odredbama ovog MOR;
- b) „Učesnik primalac“ znači Učesnik koji prima osoblje i opremu Učesnika pošiljaoca, u skladu sa odredbama ovog MOR.

### **Član 3**

#### **Oblasti saradnje**

1. Saradnja između Učesnika odvijace se u sljedećim oblastima:
  - a) odbrambena politika i planiranje;
  - b) propisi iz oblasti odbrane;
  - c) obrazovanje;
  - d) vježbe i obuka;
  - e) operacije podrške miru;
  - f) upravljanje katastrofama i humanitarna pomoć;
  - g) vojno-tehnička saradnja (razvoj, proizvodnja i nabavka naoružanja i vojne opreme i odbrambeno industrijska saradnja);
  - h) planiranje budžeta;
  - i) komunikaciono-informacioni sistemi;
  - j) kulturne i sportske aktivnosti;
  - k) saradnja u oblasti obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova.
2. Stranke se mogu sporazumjeti i o drugim oblastima saradnje.

### **Član 4**

#### **Oblici saradnje**

1. Saradnja između Učesnika ostvariće se u sljedećim oblicima:
  - a) službene i radne posjete;
  - b) razgovori i savjetovanja o odbrambenim pitanjima;
  - c) seminari i konferencije;
  - d) razmjena znanja, iskustva i osoblja;
  - e) učešće na vojnim vježbama i operacijama.
2. Učesnici se mogu sporazumjeti i o drugim oblicima saradnje u okviru ovoga MOR.

### **Član 5**

#### **Godišnji plan saradnje**

1. Saradnja će se odvijati na osnovu ovoga MOR.
2. Na osnovu prijedloga koje daju Učesnici, izrađivaće se godišnji plan saradnje radi utvrđivanja aktivnosti saradnje i primjene ovoga MOR.
3. Godišnji plan saradnje može se mijenjati u svako doba uz zajednički pristanak Učesnika.

## **Član 6**

### **Finansijska pitanja**

1. Troškovi nastali u vezi sa sprovođenjem ovoga MOR biće uslovljeni budžetskim mogućnostima Učesnika.
2. Osim ako nije drugačije utvrđeno posebnim sporazumima, Učesnik pošiljalac snosiće sljedeće troškove:
  - a) troškove putovanja na i sa državne teritorije Učesnika primaoca,
  - b) troškove osiguranja za sve članove delegacije, uključujući zdravstveno osiguranje za slučajeve koji nisu hitni,
  - c) za potrebne dokumente za ulaz i izlaz s državne teritorije Učesnika primaoca.
3. Osim ako nije drugačije utvrđeno posebnim sporazumima, Učesnik primalac snosiće sljedeće troškove:
  - a) troškove za hranu i smještaj,
  - b) troškove za lokalni prevoz,
  - c) troškove za pružanje hitne zdravstvene zaštite.

## **Član 7**

### **Pravni položaj osoblja**

Prilikom boravka na državnoj teritoriji Učesnika primaoca, pravni položaj osoblja Učesnika pošiljaoca biće određen odredbama NATO SOFA.

## **Član 8**

### **Zaštita tajnih podataka**

1. Ako nacionalno zakonodavstvo svakog Učesnika dopušta razmjenu tajnih podataka, Učesnici će preduzeti sve potrebne mjere radi zaštite tajnih podataka razmijenjenih na osnovu ovoga MOR u skladu s nacionalnim zakonodavstvom svakog Učesnika.
2. Svaki će Učesnik tajnim podacima primljenim od drugog Učesnika dati nivo tajnosti jednak ili veći od onog koji je dao Učesnik koji šalje te podatke.
3. Tajni podaci koristiće se isključivo u svrhe za koje su stvoreni ili dati drugoj strani.
4. Učesnici su saglasni da podatke neće prenositi trećim stranama osim ako ih za to nije izričito u pisanom obliku ovlastio Učesnik koji je pružio takve podatke. Za prenošenje zajednički stvorenih podataka trećim stranama potrebno je odobrenje oba Učesnika.

**Član 9**  
**Rješavanje sporova**

Bilo koji spor o primjeni ili tumačenju ovoga MOR rješavaće se pregovorima između Učesnika i neće se upućivati na rješavanje sudu ili trećoj strani.

**Član 10**  
**Završne odredbe**

1. Ovaj MOR stupa na snagu danom potpisivanja.
2. Ovaj MOR zaključuje se na neodređeno vrijeme, osim ako ga Učesnici ne otkažu uz prethodno pisano obavještenje drugom Učesniku šest mjeseci unaprijed.
3. Ovaj MOR može se u svako doba izmijeniti i dopuniti na osnovu uzajamne pisane saglasnosti Učesnika.
4. Bez obzira na raskid ovoga MOR-a obaveze Učesnika iz člana 8 ostaju na snazi. Odredbe čl. 6 i 9 ostaju na snazi do rješenja svih neizmirenih plaćanja, potraživanja ili sporova.
5. Stupanjem na snagu ovog MOR prestaje da važi Memorandum o saglasnosti između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Hrvatske o saradnji na području odbrane, potpisan u Splitu 13. oktobra 2007. godine.

Potpisano u.....dana.....2018., u dva primjerka, na crnogorskom i hrvatskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

**ZA MINISTARSTVO ODBRANE  
CRNE GORE**

**Ministar odbrane**

**mr Predrag Bošković**

**ZA MINISTARSTVO ODBRANE  
REPUBLIKE HRVATSKE**

**Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske**

**i ministar odbrane**

**Damir Krstičević**

**MEMORANDUM O SUGLASNOSTI**

**IZMEĐU**

**MINISTARSTVA OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE**

**I**

**MINISTARSTVA OBRANE CRNE GORE**

**O SURADNJI NA PODRUČJU OBRANE**

Ministarstvo obrane Republike Hrvatske i Ministarstvo obrane Crne Gore, (u daljnjem tekstu „sudionici“);

nastojeći unaprijediti suradnju na području obrane između njihovih država;

prepoznavajući suradnju na području obrane kao važan element sigurnosti i stabilnosti te od osobite važnosti za suradnju radi uspostave i unaprjeđenja globalnog sustava sigurnosti;

uzimajući u obzir načelo suverene jednakosti država te potvrđujući svoju namjeru nastavka razvijanja bilateralne suradnje na temelju ciljeva i načela Povelje Ujedinjenih naroda i drugih primjenjivih pravila međunarodnoga prava;

uvažavajući ulogu Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (u daljnjem tekstu: NATO) u osiguranju međunarodnog mira i sigurnosti;

uzimajući u obzir Sporazum između stranaka Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, sastavljen u Londonu 19. lipnja 1951. (u daljnjem tekstu „NATO SOFA“),

sporazumjeli su se kako slijedi:

## **Odjeljak 1.**

### **Svrha i opseg (Memoranduma o suglasnosti)**

1. Svrha ovoga Memoranduma o suglasnosti (u daljnjem tekstu „MOS“) je uspostaviti okvir za intenzivniju suradnju na području sigurnosti i obrane između sudionika.
2. Ovaj MOS nema namjeru doći u sukob s nacionalnim zakonodavstvom, dvostranim ili višestranim međunarodnim ugovorima. Ako do takvog sukoba dođe, sudionici će bez odgode obavijestiti jedan drugoga.
3. Aktivnosti i projekti između sudionika mogu se urediti posebnim sporazumima (vojno-tehničkim, istraživačkim, razvojnim, nabavnim i drugim) sklopljenim u okviru ovoga MOS-a.

## **Odjeljak 2. Definicije**

U smislu ovoga MOS-a:

- a) „sudionik šiljatelj“ znači sudionik koji upućuje svoje osoblje i opremu na državno područje drugog sudionika u skladu s odredbama ovoga MOS-a;
- b) „sudionik primatelj“ znači sudionika koji prima osoblje i opremu sudionika šiljatelja, u skladu s odredbama ovoga MOS-a.

### **Odjeljak 3.**

#### **Područja suradnje**

1. Suradnja između sudionika odvijat će se u sljedećim područjima:
  - a) obrambena politika i planiranje;
  - b) propisi iz područja obrane;
  - c) izobrazba;
  - d) vježbe i obuka;
  - e) operacije potpore miru;
  - f) upravljanje katastrofama i humanitarna pomoć;
  - g) vojno-tehnička suradnja (razvoj, proizvodnja i nabava naoružanja i vojne opreme i obrambeno industrijska suradnja);
  - h) planiranje proračuna;
  - i) komunikacijsko-informacijski sustavi;
  - j) kulturne i sportske aktivnosti;
  - k) suradnja u području obavještajnih, protuobavještajnih i sigurnosnih poslova.
2. Sudionici se mogu sporazumjeti i o drugim područjima suradnje.

### **Odjeljak 4.**

#### **Oblici suradnje**

1. Suradnja između sudionika provodit će se putem:
  - a) službenih i radnih posjeta;
  - b) razgovora i savjetovanja o obrambenim pitanjima;
  - c) seminara i konferencija;
  - d) razmjene znanja, iskustva i osoblja;
  - e) sudjelovanja u vojnim vježbama i operacijama.
2. Sudionici se mogu sporazumjeti i o drugim oblicima suradnje u okviru ovoga MOS-a.

## **Odjeljak 5.**

### **Godišnji plan suradnje**

1. Suradnja će se provoditi na temelju ovoga MOS-a.
2. Na temelju prijedloga koje daju sudionici, izradit će godišnji plan suradnje radi utvrđivanja aktivnosti suradnje i primjene ovoga MOS-a.
3. Godišnji plan suradnje može se izmijeniti u svako doba uzajamnim pristankom sudionika.

## **Odjeljak 6.**

### **Financijska pitanja**

1. Troškovi nastali u vezi s provedbom ovoga MOS-a podlijezat će proračunskim mogućnostima sudionika.
2. Osim ako nije drukčije utvrđeno posebnim sporazumima, sudionik šiljatelj snositi će sljedeće troškove:
  - a) troškove putovanja na i s državnog područja sudionika primatelja,
  - b) troškove osiguranja za sve članove izaslanstva, uključujući zdravstveno osiguranje za slučajeve koji nisu hitni,
  - c) za potrebne dokumente za ulaz i izlaz s državnog područja sudionika primatelja.
3. Osim ako nije drukčije utvrđeno posebnim sporazumima, sudionik primatelj snositi će sljedeće troškove:
  - a) troškove za hranu i smještaj,
  - b) troškove za lokalni prijevoz,
  - c) troškove za pružanje hitne zdravstvene zaštite.

## **Odjeljak 7.**

### **Pravni položaj osoblja**

Za vrijeme boravka na državnom području sudionika primatelja pravni položaj osoblja sudionika šiljatelja bit će uređen odredbama NATO SOFA-e.

## **Odjeljak 8.**

### **Zaštita klasificiranih podataka**

1. Ako nacionalno zakonodavstvo svakog sudionika dopušta razmjenu klasificiranih podataka, sudionici će poduzeti sve potrebne mjere radi zaštite klasificiranih podataka razmijenjenih na temelju ovoga MOS-a u skladu s nacionalnim zakonodavstvom svakog sudionika.
2. Svaki će sudionik klasificiranim podacima primljenim od drugog sudionika dodijeliti razinu zaštite jednaku ili veću od one koju je dodijelio sudionik koji šalje te podatke.
3. Klasificirani podaci koristit će se isključivo u svrhe za koje su stvoreni ili dani drugom sudioniku.
4. Sudionici su suglasni da podatke neće prenositi trećim stranama osim ako ih za to nije izričito u pisanom obliku ovlastio sudionik koji je pružio takve podatke. Za prenošenje zajednički stvorenih podataka trećim stranama potrebno je odobrenje oba sudionika.

## **Odjeljak 9.**

### **Rješavanje sporova**

Bilo koji spor o primjeni ili tumačenju ovoga MOS-a rješavat će se pregovorima između sudionika i neće se upućivati sudu ili trećoj strani na rješavanje.

## **Odjeljak 10.**

### **Završne odredbe**

1. Ovaj MOS stupa na snagu danom potpisivanja.
2. Ovaj MOS sklapa se na neodređeno vrijeme, osim ako ga sudionici ne otkazu uz prethodnu pisanu obavijest drugom sudioniku šest mjeseci unaprijed.
3. Ovaj MOS može se u svako doba izmijeniti i dopuniti na temelju uzajamne pisane suglasnosti sudionika.
4. Bez obzira na raskid ovoga MOS-a obveze sudionika iz odjeljka 8. ostaju na snazi. Odredbe odjeljka 6. i odjeljka 9. ostaju na snazi do rješenja svih nepodmirenih plaćanja, potraživanja ili sporova.
5. Stupanjem na snagu ovog MOS-a prestaje važiti Memorandum o suglasnosti između Ministarstva obrane Republike Hrvatske i Ministarstva obrane Republike Crne Gore o suradnji na području obrane, potpisan u Splitu 13. listopada 2007. godine.

Potpisano u.....dana.....2018., u dva izvornika, na hrvatskom i crnogorskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

**ZA MINISTARSTVO OBRANE  
REPUBLIKE HRVATSKE**

**MINISTARSTVO OBRANE  
CRNE GORE**

**Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske  
i ministar obrane**

**Ministar obrane**

**Damir Krstičević**

**mr Predrag Bošković**